

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

පවුන

- * ඩබ්ලිව්.ඒ.ද සිල්වා
 මව් පියසෙහි පොත් ගුල් .. 1 - 5
- * ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයට
 පොත් එකතු කිරීම .. 6
- * පුස්තකාල ගොඩනැගිලි විශේෂයෙන්
 ලංකාවට පැවිණි .. 6
- * ළමා පුස්තකාල සංවිධානය
 එන්.අමරසිංහ .. 7 - 9
- * ආසියාවේ පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය .. 10
- * සංස්කාරකව ලියුම් .. 11

3 - 4 කලාප, 1975 ජූලි - 1976 දෙසැම්බර්.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

72, බොද්දාලෝක මාවත

කොළඹ 4.

ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය.

- ප්‍රධාන කාර්යාලය:**
- * ලෝපුසේම කාර්යාලය
 - * පාසල් හා මහජන පුස්තකාල අංශය
 - * ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ කාමාවලි අංශය
 - * යුනෙස්කෝ තැන්පත් පුස්තකාලය හා වෘත්තීය පුස්තකාලය
 - * ජාතික තොරතුරු හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය

- * මණ්ඩලය :**
- යු.චී.අයි.සිරිසේන මහතා - සභාපති (විශ්‍රාමලත් නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා)
 - ඩබ්.ඊ.චී.එස්.ද අල්විස් මහතා - (පළාත් පාලන කොමසාරිස්තුමා)
 - එස්.යු.සෝමසේකරම් මහතා - (විශ්‍රාමලත් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ)
 - එම්.එම්.බහාදුදින් මහතා - (ජාතික සභාපති, සමස්ත ලංකා තරුණ සම්මේලනය, විධායක සභික, ශ්‍රී ලංකා අප්‍රිකා-ආසියානු සහයෝගිතා සංවිධානය, ව්‍යාපාරික, සමාජ සේවක)
 - ඊ.පී.ඊ.මැන්දිස් මහතා - නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා)
 - ඊ.ඩී.ඊ.කුලරත්න මහතා - (ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර පුස්තකාලාධිපති, කොළඹ මණ්ඩලය)
 - එස්.එස්.ලොරෙන්තස් මහතා - (අධ්‍යක්ෂ, ලංකා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණායතනය)
 - ඩී.ඊ.ජයසිංහ මහතා - (කොමසාරිස්තුමා, කොළඹ මහ නගර සභාව)
 - එන්.අමරසිංහ මහතා - අධ්‍යක්ෂ, ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය සහ මණ්ඩලයේ ලේකම්. (ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යාලංකාර මණ්ඩලයේ පුස්තකාල විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සිටිපු අංශ ප්‍රධාන)

- සහකාර අධ්‍යක්ෂ - පුස්තකාල සේවා - එස්.එම්.කමල්දින් මහතා
- සහකාර අධ්‍යක්ෂ - ග්‍රන්ථ කාමාවලි - කේ.ජයතුරු මහත්මිය
- සහකාර අධ්‍යක්ෂ - පරිපාලන - එල්.ඊ.ශුභවර්ධන මහතා

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, මහනුවර: - 23 1/5, දළදා විදිය, මහනුවර.
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ - කේ.එල්.පණ්ඩිතරත්න මහත්මිය.

* 1976 මැයි මස 17 දින අලුතින් පත්කරන ලද පරිදි.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

පොත් රැස් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා පොත් එකතු කිරීම ආරම්භ කළ බව සතුටින් තිවේදනය කරනු ලැබේ.

තෘතී වශයෙන් හෝ වෙනත් අයුරකින් ලංකාවේ භාෂා, ශාස්ත්‍ර, විද්‍යා, ඉතිහාස යනාදි විෂයයන්ට අදාළ පොත් පත් ලබා ගැනීමට ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට උපකාරී වන ලෙස ශාස්ත්‍රාත්මක සියලු දෙනාගෙන්ම කරුණාවෙන් ඉල්ලා සිටිමි.

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල

සේවා මණ්ඩලය

72, බොරැටියාලේ මාවත,

කොළඹ - 04.

ගම් පියසෙහි පොත් ගුල් :

අප්‍රකට පුස්තකාල හා ඒවා අතුරුදහන්වූ හැටි

ඩබ්ලිව්.ඒ.ද සිල්වා විසිනි

* සුප්‍රකට මාතව හිතවාදියෙකු, දේශප්‍රේමියෙකු, සමාජ සේවකයෙකු හා *
 * පොත පත පිළිබඳ මහත් හක්කිමතකු වූද අභාවප්‍රාප්ත ඩබ්.ඒ.ද සිල්වා *
 * විසින් 1934 දී මේ ලිපිය ලියන ලද්දේ ජාතික තායකයින් නිදහස ලබා *
 * ගැනීමේ සටහන් පෙරමුණෙහි පසුවූ වකවානුවේදීය. මේ ලිපියෙහි ලා *
 * ඔහු විසින් පලකර ඇති නිරීක්ෂණයන් තුලින් ගැලියන් හා පොදු ජනතාය *
 * උරුමයෙන්ම හිමිකර පැවත එන ලද්දාවූ පොත පත පිළිබඳ වූ මහත් *
 * හක්කිය කෙරෙත් ඇත් කරන්නට යෙදුන ආකාරය හා විවිධ අගය කිරීම් *
 * කෙරෙත් බැහැර කරන්නට යෙදුන හැටි ඉන් අඩසිය වසන්ගෙවීමට ආසන්න *
 * 1976 වර්ෂයේ පවා දක්නට හැකි තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන සුවය. *
 *
 * මෙම ලිපියෙහි ලා ඩබ්.ඒ.ද සිල්වා විසින් යොදන ලද අපේ උරුමය *
 * සිහිපත් කරවන 'පොත් ගුල' යන අරුතම දැනවන පුව යෙදුමක්, *
 * ඉංග්‍රීසි ජාතික පුස්තකාලයාධිපතිවරයෙකු විසින් ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ *
 * පොලව යට පිහිටා ඇති පුස්තකාලය හඳුන්වා දෙනු පිණිස යොදා ඇත්තේ *
 * 'අති විශාලතම පොත් ගුල' - Biggest book hole ..etc.යන ආදී *
 * විස්තර වැනුමකිනි. *
 * (Library Association Record July, 1976) *
 *
 * -සයස්කාරක. *

පුස්තකාලය යන්න අතිත උරුමය ඇසුරෙන් සිංහලයෙහි වහරනු ලබන්නේ පොත් ගුල යනුවෙනි. එය අතිශයින්ම වැදගත් වූ යෙදුමකි. පොත පත රඳවනු ලැබූ 'තුහරය' යන්න එහි අරුතයි. පොතක පිටපත් දහස් ගණනක් ලබා ගැනීමට ඉවහල් වන මුදුණ කර්මාන්තය ලංකාවට පැමිණීමට පෙරාතුව නොතුක අගයකින් හෙබි පොත පත සංරක්ෂණය වූයේ පොත් ගුල් වලදීය.

පුරාණ කාලයෙහි පොතක් ඊටම ආවේනික පුද්ගලත්වයකින් හෙබියකි. ආගමික කෘතියක් වේවා, කාව්‍යයක් වේවා, විශේෂ විෂයයක් මත පදනම් වූ කිතම් මතිමතාන්තර පලකිරීමක් හෝ වේවා, එවක ලේඛකයෙකුට ඉන්ම කරනය සඳහා තමාගේ සුවිශේෂ තමවූ හැකියාව එම කෘතිය සම්පාදනයට යෙදිය යුතු විය. එහිදී ඔහුට අදහස් උදහස් හෝ නිර්මාණය සඳහා කිසිවකු කෙරේ රැඳී සිටිය නොහැකි විය; නොහොත් කිසිවකුගේ අදහස් වලින් අයුතු ප්‍රයෝජන ලැබිය නොහැකි විය. පිටපත් එකින් එක ඉවසිලි මත්ව හා සියුම්ව ලිවිය යුතු විය. මේ නිසා කෘතියක වටිනා භරයක් අත්තර්ගත කොට්ඨාසයක් විය, එය කිසි-සේත් ජනප්‍රසාදයට හෝ ගෞරවයට පාත්‍රවීමේ අවකාශයක් නොවීය.

සියළුම පොත් සුදුසු පරිදි පිළියෙල කරන ලද පුස්තකාල පත් ඉරුවල ලියන ලද්දේ විය. ලිවීම සඳහා භාවිතා කළ පුස්තකාල පත්ඉරු සකස් කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගන්නා ලද්දේ කොමේරු තල් කොළය. මෙම තල්පත් ඉරුවක් දිගින් අඩි පහේ සිට හය දක්වා පමණ දිගටි විය. පළලින්

එය අහල් කරන පමණ වේ. තොමේරු තල් ගොඩය නිසි කල කපා, එහි තාරවිය ඉවත් කරනු ලැබේ. ඉන් අතරුව එම කොළ ඉතා පිරිසිදු වතුරෙහි බහා ළා කහ පැහැ ගැන්වෙන තුරු තබනු ලබයි. මද වේලාවක් එසේ තබා තිවෙන්නට හැර, පත් ඉරුවල කෙලවරක බරක් එල්වා පුවත් ගස් කඳක අතුල්ලා මදිනු ලැබේ. තල් කොළ අහල් 27, 22, 18, ආදී මූලික දිගප්‍රමාණයකට කපනු ලබන්නේ මින් පසුවයි. සමහර විට එම දිගප්‍රමාණ මෙයින් භාග ප්‍රමාණයෙන් අඩුවිය හැක. අතරුව එවා හුයක් මගින් එකිනෙක අමුණනු පහසුවනු පිණිස සිදුරු කරනු ලැබේ.

පිළියෙල කිරීම සඳහා නීති:

පත් ඉරුවල ලිවීම කරනු ලබන්නේ නියුණු තුවක් සහිත පත්හිඳක් පිහිනි. එසේ ලිවූ පසු පත් ඉරු කලු මැද ගනු ලැබේ. කලු මැදීම සඳහා අඟුරු කුඹුකර දියරක් භතා ගනු ලැබේ. පත් ඉරු ලිවීම සඳහා පිළියෙල කිරීම, එහි දිගප්‍රමාණය, කරත් විදීම, පත් ඉරු හුයපටක් මගින් ගොනු කිරීම, ලිවීම සඳහා භාවිතා කරන රිතිය ශෛලිය යනාදිය පිළිබඳ තහවුරු වූ නීති සම්ප්‍රදායක්ද ඇත්තේය. නිදසුන් වශයෙන් පත් ඉරු කරත් කැපීම පිළිබඳව දක්වා ඇති උපදේශය මෙසේය:

"පත් ඉරුව තුනට තමන්න. තැවත හතරට තමන්න. එම තැවුම් යුගල මධ්‍යයෙන් සිදුරු කරන්න."

පත් ඉරු ගොනු කිරීමේදී හුය පට දහයක් උඩින්, පහක් මධ්‍යයෙහි, තුන තුන බැගින් හරස් හුයපට යුගල වශයෙනුත්... යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේය.

රුහුණ සම්ප්‍රදාය:

ලංකාවේ ආරම්භයේදී භාවිතා වූ අඤ්ඤා භෝධිය අශෝක අඤ්ඤා වල මෙන් උල්වුහැඩයකින් යුක්ත විය. පසුකලදී අඤ්ඤා ක්‍රම විකාශනය වී කෝට්ටේ සමය වන විට එය සම්පූර්ණයෙන් වටකුරු සවිභාවයට වෙනස් විය. අද මෙම අත් පිටපත් පරිඤ්ඤා කරන්නකුට රුහුණේ භාවිතා වූ ලිවීමේ ක්‍රමය කෝණාකාර වූ බවට පහසුවෙන් වටහා ගත හැක. වයඹ හා උතුරු එකම පිහිටි රටෙහි අඤ්ඤා විලාශය තරමක් අන්ධාකාරය. බටහිර හා මධ්‍යම දිශාවන්හි එකම: මායා රටෙහි අඤ්ඤා සම්පූර්ණයෙන් වටකුරු හැඩයෙන් යුතුය.

අශෝක ලේඛන සම්ප්‍රදාය රුහුණෙහි ආරක්ෂාව ආ බවට සාක්ෂියක් තැන. දඹදෙණිය, කුරුණෑගල පොළොන්නරුව හා යාබද ප්‍රදේශයන්හි ආන්ද්‍ර අඤ්ඤා විලාශයෙහි අනුකරණ සවිරූපයක් පෙනේ. මෙය කාංචිපුර හා ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයෙහි ප්‍රභවයෙන් ලද්දකි. අලකේශ්වර හා මලබාරයේ කර්තෘවක අඤ්ඤා විලාශය කෝට්ටේ හා මහනුවර අඤ්ඤා විලාශයට බලපා ඇත්තේය. පුස්කොළ අත් පිටපතක් පරිඤ්ඤා කරන්නෙකුට එය නිතම ප්‍රදේශයක ලියන ලද්දක්ද යන්න හඳුනා ගැනීමට මේ ලක්ෂණ අනුව අපහසු නොවේ.

සිංහල අඤ්ඤා ලේඛනය පිළිබඳ සම්ප්‍රදාය පහත සඳහන් අයුරු දක්වා ඇත:

"සමානි සමපාදානි - සමායානි සමාසිරාඃ
අඤ්ඤානි ප්‍රතිෂඨව්‍යාඃ - මාදුනි ලලිතානිව."

විහාර පුස්තකාල:

ගම් පියසෙහි පොත් ගුල් දෙවර්ගයක් විය.

බෞද්ධ විහාරවල මැතවින් සංරක්ෂණය හා සංවිධානය කළ පුස්තකාලය එක් වර්ගයකි. බෞද්ධ භික්ෂූන් තම ශ්‍රමණ ජීවිතයෙන් වැඩි කාලයක් මෙහි අධ්‍යයනය සඳහා ගත කළ සේක. එසේම විහාරාධිපති භික්ෂූන් මෙම පුස්තක භාණ්ඩාගාරයට හැකි තාක් තවත් පොත් සමූහයක් එක් රැස් කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරත

වූහ. මෑතක් වනතුරුම මෙවන් විහාර ආරාමවල පොත් පිටපත් කිරීම සඳහා ඇතැවුන් සේවයෙහි ද යොදවනු ලැබූ අතර, ඊට අමතරව විහාරවාසී භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ කාලයෙන් කොටසක් මේ කාර්යය සඳහා කැප කරන ලද්දේය. මේ හේතුව නිසාම පොත් එකතුව වසරක් පාසා වර්ධනය විය. ඇතැම් විහාර ආරාම ඊට අයත් පුස්තක රත්නයන්ගෙන් පොහොසත්ව පිරි පැවතිණ.

ලුවිද සොයිසා මහ වුදලි තුමා ලංකාණ්ඩුවේ ඉල්ලීම පරිදි මෙවන් විහාර ආරාම පුස්තකාල විශාල සංඛ්‍යාවක් පරීක්ෂා කර, ඒ සම්බන්ධව ඉතා වැදගත් වාර්තාවක් සම්පාදනය කොට ඇත. දකුණේ මුල්ගිරිගල් විහාරයේ චේතියාසික වටිනාකමින් යුතු අතිවිශාල අත් ලිපි සංඛ්‍යාවක් ඇති බව ඔහු දක්වා ඇත. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ විහාරාරාම වල තවමත් වටිනා විශාල අත්ලිපි එකතුවක් ආරක්ෂාවී ඇත.

විහාර පුස්තකාලය තැනහොත් පොත් ගල, එය සතු මහාර්ඝ වස්තුවක් වශයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ අමන්දානන්දයට හේතුවක් වුවා පමණක් නොව, එය මහත් පුජනීයත්වයට භාජනය වූ වස්තුවක් ද වූයේය. පොත් වහන්සේ සුදු භෞතික පරිහරණය සඳහා කැපවූ භාණ්ඩයක්ම පමණක් නොවීය. එය භික්ෂුවේ උතුම් පණිවිඩයක් ගෙනා පුජනීය නිමිත්තක්ද විය. විහාර පොත්ගල අතිවිශාල ග්‍රන්ථ රත්නයන්ගෙන් ගහණ විය. පාලි පිටකය, එහි අටුවාවකා, පරිවර්තන ආර්ථ න්‍යා, දිවයිනේ ඉතිහාසය නියා පැ චේතියාසික පුරාවෘත්ත, එහි රජුන්, ආගමික ශාස්තෘන් හා තායකයින්, වැදූම් පිදුම් කල පූජාර්ථ වස්තූන් සහ චේතියාසික සිද්ධි පිළිබඳ පුරාවෘත්ත යනාදි භස්තසාර පුස්තකයන්ගෙන් පිරි පැවැත්තේය. ඒ හැරුණු විට කලා, වීද්‍යා, වියරණ හා තාව්‍ය ආදී කෘතීන්ගෙන්ද එය සමන්විත විය. ඒවා යහපත් අන්දමින් රැක බලා ගන්නා ලදී. අලංකාර පොත් කටුකයන්ගෙන් හා වටිනා පිළියෙන් ඔහා සරසන ලද්දේ විය. පුස්තකාල පිටපත් කටුක වූ කලී චිල කල නොහෙත තරම් වටිනා කලා භාණ්ඩයන් ය. ඒවා ඇත් දතින්, ලියෙත්, කැටයම්, සිතුවම් යුතුව වරෙක රතින්-රිදියෙන්ද තනා තිබිණි. සියුම් පිලියෙන්ද ඔහා තබන ලද්දේය.

ගම්පියසෙහි පොත් ගල්:

ගැමියන්ගේ පොත් ගල සරල එමෙන් අප්‍රකට පුස්තකාලයකි. ඔවුන්ගේ පොතපත සාමාන්‍යයෙන් තුන ප්‍රමාණයෙන් යුක්ත විය. ආගමික කෘති ඉතා සවල්පයක් විය. එවන් කෘති ශබ්ද නහා නියවනු ඇසීම පිණිස හෙතෙම පංසලට ගියේ මහාර්ඝ වූ ධර්මානුකල පොත් වහන්සේලා තැන්පත් කර තබනු පිණිස, ඒවාට සුදුසු වූ ගෞරවය පළකරනු සඳහා සුදුසු වූ ස්ථානය ඔහුට තම ගෙපැළෙහි සොයා ගනු අසීරු නිසාත්වය හැකිය.

කොතරම් දිළිඳු වුවත්, ගමේ හැම පවුලකටම හෝ පොදුවේ පවුල් කිහිපයකට පොත් ගලක් වශයෙන් පොත් පෙට්ටිගමක් තිබුණි.

වෙදරාළ, තැකන් රාළ, කට්ටඩි රාළ ගමක කොවරදවාම විසූ නිදෙනෙකි. ගමේ උගන්වූයේ ඔවුන්ය. අනෙක් අතට මෙවන් වෘත්තීන් පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට අඛණ්ඩව දිගු කලක් පැවත ඇයේය. පියාගේ පොත් ගල ප්‍රතාට හිමි විය. ඒ අභිභවප්‍රතා තම ඥාති මිත්‍රාදීන්ගෙන් ඉල්වා ගත් පුස්තකාල අත් පිටපතක් පිටපත් කර තමාට උරුමයෙන් ලද ග්‍රන්ථ සම්භාරයට එකතු කළේය. සමහර විට මෙවන් කාර්යයක් සපුරනු පිණිස මගනොට ගෙවා ඇත කතරක පවා ඔහු ඇවිද යයි. එමෙන් විශාල කාලයක්ද කැපකරයි. තමාට උරුම තැනි අත් පිටපතක් පිටපත් කරනු පිණිස හෙතෙමේ මෙලෙස බෙහෙවින් දුක් කරදර පවා සිත් තැවුලෙන් තොරව ඉවසිය. මෙවන් උදාර උරුමයකින් රැක ගෙන පැමිණි මේ වටිනා දායාදය බටහිර ලෝකයට ඇදී ගොස් ඇත්තේය. කෞතුක භාණ්ඩ රැස් කරනු රිසි සුදු නිලදරුවෙක් මෙවන් පුස්තකාල අත්පිටපත් එක් රැස්කිරීම අරඹයි. රිදී කැසි දකින ගැමියාට ඉහිලුණි

තැනි වෙයි. ඔහු මහත් හත්තියෙන් සුරැකි පුස්තකාල අත් පිටපත් කෙරෙත් ඇත් වන්නේ එන්නෝ කාසි තත්භාව තිසාය. තැනහොත් මහතැන් තොසතුටු තිරීම තොහැකි තිසාය. මෙලෙසින් විදේශිකයන් ආ තත් රැස්ව සිරිලකට අහිමිව තොරටුන්ගේ හිමිකමට පත්ව ගිය පළමුවන අත් පිටපත් ප්‍රමාණය අති විශාල යැයි කියනු ලැබේ. ගැමියන් කියන හැටියට 'කරත්ත ගණන් පුරවා' මේවා රැගෙන ගිය බව පෙනේ. භූ තෙවිල් තමා විසින් එකතුකළ අත් පිටපත් වලින් තොටසක් පැරිසියේ ජාතික පුස්තකාලයට විතුණ ඇත. අනෙක් කොටස බ්‍රිතාන්‍ය ජාතික පුස්තකාලය විසින් මිලදී ගන්නා ලදී. ලංකාවට ආපසු පැමිණියේ බෙයින් ඉතිරිවූ කැලි බැලි වකකි.

අරුමෝසම් බඩු සඳහා පුස්තකාල අත් පිටපත් හුවමාරු කරගැනීම;

පසුගිය දශක දෙක ඇතුළත පමණක් ඇමෙරිකාවෙන් පැමිණි අරුමෝසම් බඩු එකතු කරන්නවුන් අඩුම කරමින් පුස්තකාල අත් පිටපත් ලක්‍ෂ සංඛ්‍යාත ප්‍රමාණයක් එරටට ගෙනගිය බව සඳහන් කිරීම සත්‍යය වනාහි කිරීමක් නොවන බව සඳහන් කළ මතය. මෙසේ පුස්තකාල අත් පිටපත් භා වෙතත් එවැනි දැ එකතු කරමින් ගමන් ගමට යන්නන්ගේ වෙළඳාම සංචාරක වෙළඳුන් බෝ කරන්නක් විය. ගමන් ගමට- වත්තිය, උච්ච පලාත, බිත්තැන්න, සත්කෝරළය හා නුවර කලාවිය ආදී ගම් දැනවිලට ගොස් රෙදි කැලි හා සරුව පිත්තලවලට පුස්තකාල අත් පිටපත් හුවමාරු කරමින් සංචාරය කරන්නවුන් පිරිසක් බෝවී ඇත්තේය. එසේ ඔවුන් හුවමාරු වශයෙන් ලබා ගන්නාවූ පුප්තියත්වයකින් හා හත්තියෙන් පිදුම් ලද්දාවූ පොත් වහන්සේලා කිසිදු දයාපරවශ සිතකින්, අනුකම්පා රහිත බවකින් යුතුව ඔවුහු ගෝති පඩංගු මලු අස්සේ අඩුකර තහර කරාගෙන එති.

ගම් පියසෙහි ගැමියන්ගේ පොත් ගැල්හි අඩංගු පොත පත ගැන විමසා බැලීම අතිශයින්ම ප්‍රිය ජනක කාර්යයකි. මෙහි පහත පළවනුයේ අර මුලින් කී සංචාරක වෙළඳුන්ගේ පඩංගු ගෝති මලුවල අසුරා ඔවුන්ගේ පිට මත්තෙන් අනුකම් විරහිතව හා බලයෙන් තහරයට සංක්‍රමණය කරවනලද්දා වූ පුස්තකාල අත් පිටපත් සියයක ගොන්නක් පරීක්ෂා කිරීමේ 'සොයාගත් කරුණු සවල්පයකි:

මෙම පුස්තකාල අත් පිටපත් දිගින් අඟල් හය සිට 18 දක්වා විවිධ වන අතර, පත් ඉරු වශයෙන් ගණනින් දෙකේ සිට සියය දක්වා පමණ වේ. සිංහල, පාලි, සංස්කෘත ආදියෙන් රචිත ගද්‍ය පද්‍ය මේවායේ දක්නට හැකිය. මින් කෘතීන් දහ අටක් ආගමික කෘති වූ අතර, කාව්‍ය කෘති විසිහතරක්ද උත්සව ආදිය පිළිබඳව තවත් කතා, ඉතිහාසය සහ වෙනත් ආගමික කෘතීන් දක්නට හැකි විය. ජනාවාදී, ආලවචන කවි, ආදියද එහි ඇතුළත්ව තිබිණ. මේ අතරත වූ එක් අත් පිටපතක බතිප් ද්‍රව්‍ය මිශ්‍රණය හා විවිධ දේ සඳහා ඒවා සුදානම් කිරීම අරඹයා කරුණු සඳහන් වූ අතර, තවෙකක් චිත්‍ර කම්ප, වර්ණ සංයෝජනය, වර්ණලේප යනාදිය ගැනද, අනෙක තැටුම් හා සංගීතය ගැනද ලියා තිබිණි. තවත් ගේ පිටපත් දහ හතරක් වූ අතර, ඉන් එකක් තක්‍රමය පිළිබඳව අනෙක්වා වෛද්‍ය ක්‍රමය හා හදි හුනියම් පිළිබඳවද, වියරණ හා ජන්දස්ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ කෘති දෙකක්ද , තවෙකක් ක්‍රීඩා පිළිබඳවද, තෙක ලින් මුළු පිළිබඳවද ලියැවී තිබිණි.

සිය දහස් සංඛ්‍යාත කෘති:

එක් දිස්ත්‍රික්කයකට පමණක් අයත් පොත පත සොයා ගනු ලැබුවහොත් දහස් සංඛ්‍යාත කෘතීන් ගණනාවක් සොයා ගැනීමට අවකාශ ඇති අතර, ඒවායේ එකිනෙකට වෙනස් සවරූපද දක්නට හැකිය. දිවයින පුරා මේ පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් කළහොත් මෙවන් විවිධ සංගෘහිත කෘති ලක්‍ෂ සංඛ්‍යාත ගණනාවක් සොයා ගත හැකි වනු තිරණ්‍යමයය. ලක්‍ෂ සංඛ්‍යාත යැයි කීවද එය සත්‍යය වනා ඇති තතු වසන්නිරීම නොවනු ඇත.

පසුගිය දිනෙක දේශීය ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාලය මගින් පුස්තකාල අත් පිටපත් ගණනාවක් මිලදී ගන්නා ලදුව, එයින් වෛද්‍ය කර්මය විෂය කරගත් පිටපත් තැවත කඩදාසියෙහි පිටපත් කරනලදී. මෙසේ පිටපත් කරනු ලැබූ මෙම කෘතීන් පුස්තකාල පිටු දෙසියය බැගින් වූ කාණ්ඩ අසූ අටකින් හෙයින් පුස්තකාල පිටු 17,600 කින් සමන්විත විය. කොළඹදී විකුණා දමන ලද තවත් අත් පිටපත් ගෝඨි මල්ලක විවිධ විෂයය පිළිබඳ පුස්තකාල අත් පිටපත් දහසකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් තිබූ බව සොයා ගෙන තිබේ.

ඉතා මහත්වූ වටිනාකමින් හෙබියාවූද, ප්‍රයෝජනවත් වූද පුස්තකාල අත් පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලිඛ්‍යාවෙන් බැහැරව ගෙනගොස් ඇත්තේය. ඒ අතරත පුරාතනල ලක්‍යාවේ වාරිමාර්ග ක්‍රම, විග්‍රහාර්ථය හා කලාව යනාදියද විෂය කරගත් ඒවා වේ. මින් සමහරක් අත් පිටපත් කිසියෙක්ම, කිසිදු වාරිකාවක් හෝ රහිතවම මුහුදින් එතෙර කොයි දුරු රටකට ගෙනයන ලද්දේද පවා සොයා ගත නොහැකි කරමට බේදනීය ඉරණමතට මුහුණ පා ඇත්තේය. එපමණින්ද තොව කාසි හා කාතුක අගයකින් හෙබි වටිනා භාණ්ඩ මෙරටට අහිමිව යනසේ පිටමංව ගොස් ඇති තරම්ය. ගැමියන්ගේ පොත් ගලක ඇති පොත් වහන්සේ එක්තෝ එහි වත්මන් උරුමක්කාරයාගේ හෝ ඔහුටත් පෙර පිය මුතුන් මිත්තන්ගෙන් උරුමව පැවතෙන්නක් විය හැකිය. කුඩා පොත් වහන්සේලා පිටපත් කර ඇති අත් අකුරින් විවිධ වත අතර, වරෙක එය හොඳ තරක හා නොවෙනස් සවරූප දරණ සුවය. පුස්තකාල පත්ඉරුද විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් යුතුය. හැම පත්ඉරුවක්ම එය සුරැකිව බැති පෙමින් බලාකියා ගත්තවුන්ගේ සවරූපය තියාපාන සුවය.

බාලයා තැමැත්තාගේ ආලවචන නවී එකතුව පිළිබඳ පුස්තකාල අත්පිටපතෙහි ඔහුගේ ලකයෙත් අඩු අත් අකුරෙන් 'මේ බාලයාගේ ආලවචන නවී පොතයි' කියා සටහන් කර ඇත්තේය. උණ්ඩිරාල තැමැත්තා මහත්වූ අපාසුවකින් සොයා ගත් මන්ත්‍ර ගුරුකම් පිළිබඳ තමාගේ පුස්තකයේ මෙසේ වූ සටහනක් තබා ඇත්තේය!

'උණ්ඩිරාලගේ පොත. මේ මන්ත්‍ර අත් දුටුයි; සත්තයි. පිට නොදෙනවා හොඳයි.'

කිරිමලියා නවියෙත් ලියූ දෙවදත් නවාට අත් පිටපතෙහි අවසානයේ මෙසේ සඳහන් වෙයි:

වී සේ සතරතව වාලෙ කිරයෙත් ගැලවෙමී	තේ
තොසේ වඩා මනුස් ලොව ඉපිද මොක් ශ්‍රී දතීම්	තේ
ප සේ මුදුව පැය ඇතුලත නිවන්පුරට පැමී	තේ
ය සේ ය පිරි සිරිවඩිත මගින් නිදොස් වෙමී	තේ

ලිවුවා අතුරුත් හොඳ තැ	ත
ලිවුවා පද වැරදිත් තැ	ත
ලිවුවා පද පඩිත වෙ	ත
කිරිමලියා ලිවීවේ පොත	ත

මෙවැනි උදාර හිමිකම් ඇති අපේ ජනතාව අද රැස් කරන්නේ තඹ දෙයිතුවක් තොවටින අල්පශ්‍රැත මුහුණින්ගේ තරුම වාක්‍යත්. කිරෙත් පෝෂණය ලත් වුත් කිරි ඉවතලාලා අබි කා තාප්තිය සොයන්නාසේ ඔවුහු සිහිමුලාව වල්මත්වූවෝය.

අනුවාදන : පියසේන වික්‍රමගේ

පුස්තකාල ගොඩනැගිලි විශේෂඥයෙක් ලංකාවට පැමිණේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි පුස්තකාල ගොඩනැගිලි පිළිබඳ යුනෙස්කෝ විශේෂඥ මයිකල් ශ්‍රෝන් මහතා දෙසැම්බර් 10 වෙනි දින ලංකාවට පැමිණීමට තියවීමය.

මයිකල් ශ්‍රෝන් මහතා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල ගොඩනැගිල්ලේ සැලසුම් පිළිබඳ රජයට උපදෙස් දීම සඳහා මෙහි පැමිණෙන තුන්වන වාරය වෙයි. දැනට ගොඩනැගිලි සැලැස්ම පිලි යෙල කොට අවසාන වී ඇති අතර, තව තොබෝ දිනකින් ගොඩනැගිලි කටයුතු ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තුවන හෙයින් ගොඩ නැගිලි දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා රජයේ

ගෘහ නිමාණ ශිල්පී පාති තෙත්තකෝන් මහතා සමඟ ඔහු සාකච්ඡා පවත්වනු ඇත. රුපියල් 1,10,000 ක වියදමින් තැනීමට කටයුතු යොදා තිබෙන ජාතික පුස්තකාල ගොඩනැගිල්ල මයිකල් ශ්‍රෝන් හා පාති තෙත්තකෝන් මහතන් විසින් දේශීය ගෘහ නිමාණ ශිල්පයට අනුකූලව නිමාණය කර ඇත.

මයිකල් ශ්‍රෝන් මහතා මසක් පමණ, ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩල කාර්යාලයේ සේවය කරනු ලැබේ. පුස්තකාල ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ ඔහුගේ දේශනායක් ශුවන් විදුලි මහින් ප්‍රචාරය කර හැරීමටද කටයුතු යොදා තිබේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයට පොත් එකතු කිරීම ආරම්භ වේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ආරම්භ කිරීමේ මූලික කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය තීරණය කොට ඇත. ජාතික පුස්තකාල ගොඩනැගිල්ල ඉදි කොට අවසන්වීමට යටත් පිරිසෙයින් අවුරුදු තුනක් වත් ගතවන හෙයින්, භාවනාලික ගොඩනැගිල්ල ක ජාතික පුස්තකාල පොත්වකතුව ගොඩනැගීම ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය වෙමින් පවතී. මේ සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් දැනට මත් තෝරාගෙන ඇත.

1976 **සැප්තැම්බර් මස 01**. දින සිට ජාතික පුස්තකාලයේ තැන්පත් කිරීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ කරනු ලබන සෑම පොත්, ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර සඟරා

හා පොත් ප්‍රකාශනවලින් පිටපතක් ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට ලැබේ. 1885 මුද්‍රණකරුවන්ගේ හා ප්‍රකාශකයින්ගේ ආඥා පනතෙහි ඇති ඇතැම් දුර්වලතාවයන් නිසා ඇතැම් ප්‍රකාශන ජාතික පුස්තකාල යට තොලැබෙන බව පෙනෙන්නට ඇති හෙයින් මෙම ආඥාපනත සංශෝධනය කළ යුතු ද යන්න ගැන පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අවධාරණය යොමු වී ඇත.

ජාතික පුස්තකාලයේ සේවය සඳහා අවශ්‍ය සේවක මණ්ඩලයෙන් කොටසක් 1977 වර්ෂය තුළදී බඳවා ගැනීමටද පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය තීරණය කර ඇත.

ළමා පුස්තකාල සංවිධානය.

ගරු ස්වාමීන් වහන්ස, තෝනාවරුනි මහත්වරුනි.

සඤ්ඤාදය ශ්‍රමදාන සංගමයේ ආරාධනයෙන් ළමා පුස්තකාල සම්බන්ධයෙන් ඔබ අමතා කතා කිරීමට ලැබීම ගැන මම ඉතාමත්ම සතුටුවෙමි. ළමා පුස්තකාල සේවයක් පුළුල් වශයෙන් ආරම්භ කිරීමට ඔබ සංගමය ගන්නා උත්සාහය ඉතා ප්‍රශංසනීයයි. ලංකා පුස්තකාල සංගමය පවා ළමා පුස්තකාල සම්බන්ධයෙන් මෙතරම් පුළුල් වැඩපිලිවෙලක් ආරම්භ කොට තැනි අවස්ථාවේදී ඔබගේ පුෂ්පෝගාමිකවය පුස්තකාල සංගමයටද මහත් ධෛර්යයකි. සේවයට කැපවී සිටින ඔබ විසින් ආරම්භ කළ මෙම මහඟු සේවය සාර්ථක වීම ගැන මට කිසි සැකයක් නැත.

ළමා පුස්තකාල සංවිධානය ගැන කතා කිරීමට පෙර පොදුවේ පුස්තකාල ගැන වචනයක් මතක් කළ යුතුය. ලංකාවේ පුස්තකාල ගොඩනැගීම පිළිබඳ මෑත සිට සැහෙන උනන්දුවක් ඇත. එහෙත් පුස්තකාල ගැන මහජනයා තුළ ඇති වැටහීම එතරම්ම තිරවදයයැයි මට හිතන්නට බැහැ. මීට හේතුවී ඇත්තේ පුස්තකාල සේවය කුමක්ද යන්න හඳුනාගැනීමටත් සැහෙන කායනීක්ෂම පුස්තකාල සේවයක් මේ රටේ තවමත් නොතිබීමයි. එම නිසා මෙම වැටහීම මහජනයා තුළ ඇතිකිරීම ඔබටත් මටත් ඇති පළමුවන කාර්යයයි. මේ ගැන මහජනයාට කරුණු කියාදීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. අප විසින් කළයුත්තේ ක්‍රියාවෙන් පෙන්වීමයි. ඒ මඟට ඔබ යොමු කිරීම සඳහා කරුණු කීපයක් ගැන ඔබේ අවධාරනය මා වෙත යොමු කරන මෙන් ඉල්ලුවා! "Libraries are the temples of tomorrow" පුස්තකාල අනාගත පුජනීය ස්ථානයයි " එක් බටහිර ලේඛකයෙක් සඳහන් කරලා තියෙනවා. අතින්ගේදී මිනිසාට බුඩ වර්තය සඳහා හෝ සමාජ සංවර්ධනය සඳහා හෝ මග පෙන් වූයේ පත්සල පල්ලිය හෝ දේවස්ථානය මෙන්ම අනාගතයේ ඒ කායනීය පුස්තකාලයෙන් සිදුවේය කියන එකයි ඒකේ තේරුම. පුස්තකාලය පොත් ගබඩා කරනබත තැනක්ය කියන අදහස අද යල් පැනපු කතාවක්. පුස්තකාලය උගත් අයගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා අක්ෂි ආයතනයක්ය යන අදහසත් ඒ වගේම යල් පැනපු අදහසක්. නූතනයේ පුස්තකාලය හඳුන්වන්නේ අධ්‍යාපනික ආයතනයක් හැටියට. මනුෂ්‍යයා උපන්දා සිට මැරෙන තුරු ඉගෙනගන්නා සත්වයෙක් යන මූලික සිද්ධාන්තය මතයි. අද පුස්තකාල සංවිධානය සිදුවන්නේ. එතකොට පුස්තකාලවලින් ලැබිය හැකි දැනුමේහෝ අධ්‍යාපනයේ සීමා වක් නැත සීමාවක් ඇතොත් ඒ ඇත්තේ එක් එක් විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලවලයි. තමුත් සංස්ථාවක් වශයෙන් පුස්තකාලය මනුෂ්‍යයා ලබා ඇති සියළුම ඥානය ආරක්ෂා කොට බෙදාහරින මධ්‍යස්ථානය වශයෙනුයි අප සැලකිය යුත්තේ. අප පුස්තකාලයක් ආරම්භ කිරීමට යන්නේ අදහස් කරන්නේ අර කී සංස්ථාවේ අවයවයක් ඇතිකිරීම පමණයි.

මේ නිසා රටක පුස්තකාල සේවය ~~එක්බැදි~~ සේවයක් ලෙස සැලකිය යුතුයි. එවැනි ඒකාබද්ධ සේවයක් ඇතිකිරීම සඳහා යම්කිසි සැලසුම් කිරීමක් අවශ්‍යයි. පුස්තකාල වර්ග හා, අත්‍යන්‍ය පුස්තකාල අතර සහයෝගිතාවය ඇතිවන පරිදි එම සැලසුම පිලියෙල විය යුතුයි. ළමා පුස්තකාලත්, ඒ නිසා ජාතික පුස්තකාල සේවයක එක අවයවයක් පමණයි.

මීළඟට මේ සෑම අවයවයකට සාධාරණ කරුණක් ගැන සඳහන් කිරීම අවශ්‍යයි. එනම් මෙම සේවය පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය සේවක පිරිස පුහුණු කිරීමයි. පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය යනුවෙන් අප හඳුන්වන්නේ එයයි. මෙම සේවක පිරිස පුහුණු කිරීමේදී නොයෙක් නොයෙක් පුස්තකාල වර්ගවලට - එනම් ළමා පුස්තකාල, පාසල් පුස්තකාල, විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාල, මහජන පුස්තකාල කාර්මික හා විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ පුස්තකාල, ජාතික පුස්තකාල යනාදී තානා පුස්තකාලවල සේවාවන්ට අනුකූල වනසේ විශේෂයෙන් පුහුණු කිරීම අවශ්‍යයි. එසේ අවශ්‍යවන්නේ එක් එක් පුස්තකාලවල සේවය රඳාපවත්තේ ඒ ඒ පුස්තකාලවල පාලකයින්ගේ සවිභාවය මානසික තත්වය, අවශ්‍යතා යනාදිය

එකිනෙකට වෙනස් නිසා ඒ ඒ අවශ්‍යතාවයන්ට සරලතා-පරිදි-පුහුණුවක් අවශ්‍ය නිසාත්ය. යටත් පිරි-සෙයින් අවුරුද්දක කාලයක පුහුණුවක් ආරම්භයේදී අවශ්‍ය වෙතවා. එසේ පුහුණුවක් තොලබා පුස්තකාල සේවයක් පවත්වා ගෙන යාමට උත්සාහ කිරීම "කණ බල්ලන්ට ගඟන්නා වුණේ" කලාතුරකින් හරියන්ට පුළුවන් වැඩක්. තමන් ළමයින් එවැනි අත්හදා බැලීම් වලට පාත්‍රකළ හැකි පිරිසක් තොවේ. ආරම්භයේදීම ක්‍රමානුකූලව ඔවුන්ට පුස්තකාලය යැදුන්වාහුදුන්තොත් ඔහුන් පුස්තකාලයන් සදහාම වෙතස් වී පවතිනවා වැලැක්වීම අපහසුය.

නූතන පුස්තකාල සේවයේ ප්‍රධාන කාර්ය හදුන්වනවා 'පාඨක සේවා' යනුවෙන්. එයින් අදහස් කරන්නේ පුස්තකාලය පරිහරණය කරන අයට අවශ්‍ය දැනුම ලබාගැනීම පිළිබඳ උපදෙස් දීමයි. වයසින් මුහුකුරා ගිය අය සඳහා පාඨක සේවා සැලසීමේදී ගැටළු මතුවන්නේ ඔවුන්ට අවශ්‍ය පුස්තකාලයේ ඇත්ද, තැන්ද, එසේ තැනහොත් එය ලබාගන්නේ කෙසේද යනාදිය පිළිබඳවයි. එහෙත් කුඩා ළමයින්ට සලසන පුස්තකාලයෙක සේවක මණ්ඩලයට හෝ පුස්තකාලයාධිපතිට ඇතිවන ප්‍රධාන ගැටළුව මන්නේ ළමා මතය තේරුම් ගැනීමයි. ළමයින්ට සුදුසු පොත් පත් මොනවාද, ඒ කෙරෙහි ඔවුන් යොමුකළ යුත්තේ කෙසේද? ඔවුන්ගේ ගති පැවතුම් හා ඒවා යම් යම් ආකාරයෙන් ගොඩනැගී ඇත්තේ කෙසේද? ඊට හේතුවූ බාහිර අභ්‍යන්තර හේතු මොනවාද? මේවා සෑම ළමා පුස්තකාලයාධිපති කෙනෙකුත් විසින්ම ප්‍රත්‍යක්ෂව අවබෝධ කරගත යුතු ප්‍රශ්නයක් කිපයන්ය. පොදු වශයෙන් එක් වයස් සීමාවකට අයත් ළමුන් ක්‍රියාකරන්නේ එක් ආකාරයකට නමුත් එකම වයස් සීමාවකට අයත් ළමුන් සමූහයකගේ දක්ෂතාවයන්, ප්‍රතික්‍රියා, යනාදිය බෙහෙවින් එකකොට වෙනස් විය හැකිය. තම පුස්තකාලයට පැමිණෙන ළමුන් සියලු දෙනා පිළිබඳ මෙවැනි මනෝවිද්‍යාත්මක වැටහීමක් තැනි පුස්තකාලයාධිපතිට ඒ ළමුන් උදෙසා කළහැකි පාඨක සේවාව ඉතාම අල්පය. මේ නිසා ළමා පුස්තකාල හා පාසල් පුස්තකාල සඳහා පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් පුහුණු කිරීමේදී මනෝ විද්‍යාව, පාඨක රුචිය යනාදිය උගැන්වීම අවශ්‍යව තිබේ.

විශේෂයෙන් අපරවේ ගම්බද පෙදෙස්වල ළමා පුස්තකාල සේවයක් ඇතිකිරීමේදී මීට වඩා වෙනස් ගැටළුවලටද පුස්තකාලයාධිපති කෙනෙකුට මුහුණපෑමට සිදුවේ. තහරබද මෙන් තොව පාසල් යාමට පෙර කුඩා ළමයින්ට ලැබිය හැකි ක්‍රමවත් ළදරු අධ්‍යාපනයක් තැන්තම් ප්‍රාග් පාසල් අධ්‍යාපනයක් (වොක්විසෝරි යනුවෙන් භාෂාත්‍යයෙන් හදුන්වන්නේ එයයි.) ගම්බද තැන. ගම්බද බොහෝ පාසල්වල මූලික අධ්‍යාපනය ලබන්නා ළදරුවන්ට මූලික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලැබූ ගුරුවරුන්ගේ සේවයද ලැබෙන්නේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. පාසැලේදී තොලැබෙන පිරිසරය ගෙදරදී ලැබීමට තරම් පුදුසු වාතාවරණයක්ද බොහෝ ගම්බද පෙදෙස්වල සිහය. එමනිසා මේ අඩුපාඩු ඉටුවන අන්දමින් ක්‍රියා කිරීමේ වගකීමද පුස්තකාලයාධිපති පිට පැවරෙන බව අප විසින් ඒත්තු ගත යුතුය. ළමා පුස්තකාල දියුණු රටවල, ළමයින් පුස්තකාලයට පැමිණෙන්නේ ගෙදර සිටීමට වඩා ප්‍රීතියෙනි. ඒ පුස්තකාලයාධිපති වරු ළමයින්ට දෙමව්පියන් මෙන්ද, ගුරුවරුන් මෙන්ද, යහළුවන් මෙන්ද හැසිරෙත් හැටි මම දැක තිබේ. ඔවුන් එම පුස්තකාලවලින් අධ්‍යාපනය ලබන්නේ කිසියාසයෙනි. ඔවුන් ලබන එම අධ්‍යාපනය සුචර්චිත අධ්‍යාපනයකි. පාසලේදී හෝ ගෙදරදී තොලබන පුළුල් අධ්‍යාපන පරිසරයක් එහිදැන. අප රටේ ගම්බද ළමා පුස්තකාලයාධිපති කෙනෙකුට මුහුණ පෑමට ඇති නවත් ප්‍රශ්නයක් තම කිසිම අධ්‍යාපනයක් තොලබන ළමුන්ටද පුස්තකාල සේවයක් ලබාදීමයි. මෙහිදී ඔහුට/ඇයට අකුරු උගැන්වීමේ කාර්යයටත් අතගැසීමට සිදුවේ. මට දැනගන්නට ලැබුණු හැටියට තමුන්තාත්සේලාගේ වැඩ පිලිවෙලේ හැටියට උගැන්වීමේ කාර්යය දැනමත් තමුන්තාත්සේලා අතින් ඉටුවනවා. මෙය ඉතාම ප්‍රශ්නාගෝචර ක්‍රියාවක්. දියුණු බොහෝ රටවල අවුරුදු 5-15 ක් අතර වයස් සීමාවේ ළමුන් සඳහා සේවය කරන පුස්තකාලයාධිපතිවරු ගුරු-පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් (Teacher Librarian) වශයෙන් හදුන්වන්නේ. ඉගැන්වීම හා පුස්තකාල පාඨක සේවා සම්බන්ධය ළමුන් පුස්තකාලවලට පුරුදු කිරීමේ ඉතාම සාර්ථක ක්‍රමයයි.

මිලහට ළමා පුස්තකාලයක අවශ්‍ය පොත්පත් හා වෙනත් අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍යයන් පිළිබඳ වචනයක් සඳහන් කළ යුතුයි. නූතන අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ, දැනුම් ලබාගැනීමේ මාධ්‍යය පොත් පත් වලට පමණක් සීමා වී නැත. ගුවන් විදුලිය, ග්‍රැමපෝන් රෙකෝඩ්, හා ශබ්ද පටි, චිත්‍රපටි, දේශන කටාන්තර කීම, සමූහ ගායනා, අධ්‍යාපනික චාරිකා යනාදිය බහුල වශයෙන් අධ්‍යාපනික කටයුතු සඳහා යොදා ගෙන ඇත. ඇතැම්විට මේ මාධ්‍යයන් ඇතැම් විෂයයන් සඳහා පොතපතට වඩා පහසුවත්, ජනප්‍රියවත්, ප්‍රබලවත් මාධ්‍යයක් බවට පත්වී තිබේ. පුස්තකාල සේවයේදීද මෙම මාධ්‍යයන් බහුලව යොදාගන්නා බව අප විසින් අමතක නොකළ යුතුව ඇත. අවාසනාවකට මෙන්, අපරවේ පුස්තකාලයේ සඳුන්වන්නේ පොත් පමණක් ඇති කියවීම් ශාලාවකටය. ඇතැම්විට එහි ඇති පොත් පවා සාමාන්‍යයෙන් පාසැලේදී කියවන පොත්පත්වලට එකතුවකි. එවැනි පොත්ගල විවිධත්වයෙන් තොර පාඨක රැකියාව අහිමිකර ස්ථානයකි. අතිරේක කියවීම් පොත්, පින්තූර පොත් හා වෙනත් මාධ්‍යයන්ගෙන් දැනුම විවිධාකාරව ඉදිරිපත් කිරීමේ පහසුව පුස්තකාලයක් සතුව තිබිය යුතුය. බොහෝ අපරදිග රටවල ළමා පුස්තකාල පමණක් නොව වැඩිමහල්ලත් සඳහා ඇති මහජන පුස්තකාල පවා මේ විවිධ මාධ්‍යයන් ඇතුළු නොව ඔවුන්ගේ සේවා පවත්වාගෙන යන බව සඳහන් කළ යුතුය. තේ පැන් ශාලා, පිහිණුම් තටාක, විනෝදාශ, චිත්‍රපටි, ප්‍රදර්ශන ශාලා යනාදිය ඒවායේ බොහෝවිට දක්නට ඇත. මේ අතින් අප රට ළමා පුස්තකාලයක් ආරම්භකිරීමේදී ඇති පහසුකම් ඉතාමත් මඳ බව කියයුත්තක් ද තොවේ. එහෙත්, ක්‍රියාශීලී පුස්තකාලයාධිපති කෙනෙකුට සැහෙන ළමා පුස්තකාලයක් ගොඩනගා ගැනීමට නොහැකි නොවේ. අපරවේ සැහෙන ප්‍රමාණයක ළමා සාහිත්‍යයක් දැනටමත් ඇත. ළමා චිත්‍රපට, රෙකෝඩ් යනාදී විවිධ මාධ්‍යයන් යුතෙස්සෝ ළමා අරමුදල, තානාපති කායභාල සේවා, මහින් ලබාගත හැකිය. ළමා පුස්තකාලයකට ළමයින් පැවිණීමට මන්දෝක්සාහි වුවහොත් එය ළමයින්ගේ වරද නොව පුස්තකාලයේ වරද බව පුස්තකාලයාධිපති නිතරම සිහිපත් කරන්නේ නම් ළමා පුස්තකාල ගොඩනැගීම අසීරු කරුණක් නොවේ.

මා මේ සඳහන් කළේ ළමා පුස්තකාලයක් ගොඩනැගීමේදී අධ්‍යවශ්‍යතා අංශ දෙකකි. මේස, පුටු, පොත්, රාක්ක සුවි අතවශ්‍ය දේ තොවේ. ඒවා සැලසුම් කිරීම ගැනද හොඳ අවබෝධයක් පුස්තකාලයාධිපතිවරයෙකුට තිබිය යුතුය. මෙම අංශ පිළිබඳ උපදෙස් ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් ලබා ගත හැකිය. නමුත් මා කලින් සඳහන් කළාක් මෙන් පොත් රාක්ක පොත් සහ මේස පුටුවලින් පුස්තකාලයක් ඕනිකළ නොහැකිය. ඒවා මහා සේවයට උපකාරීවන මෙවලම්ය. සේවය රඳාපවතින්නේ පුස්තකාලයාධිපතිගේ සේවාභ්‍යන්තර කොතෙක්ද එවමණුවය. පුස්තකාල සේවා ආණය ලබා ගැනීම සඳහා පුස්තකාල විද්‍යා පාඨමාලාවක් අනුගමනය කිරීමට ඉතාම අවශ්‍ය බව නැවතත් අවධාරණයෙන් සඳහන් කළ යුතුය.

පුස්තකාලයාධිපතින් වශයෙන්, තවුන්තාත්සේලාව අවසාන වශයෙන් වචනයක් මතක් කළයුතුය. ප්‍රඥාවන්ත මිනිසෙකු බිහිකිරීම තරම් උත්කෘෂ්ට සේවයක් ලෝකයේ නැත. කිසිම රජයේ සේවාවක් අධ්‍යාපනය තරම් මිනිසාගේ ජීවිත කාලයට බලපාන්නේ නැත. සියළුම ආගම්වල මූලික ඉගැන්වීම මිනිසා ප්‍රඥාවෙන් යහමහට හැරවීමයි. එම වගකීම නූතන පුස්තකාලයාධිපති පිට අතවරකයන් පැවරී තිබෙන බව මෙතෙහි කළ යුතුයි. ජාතියක් ගොඩනැගීමේ මුල් පියවර ඔබ විසින් ගත යුතුය. ඔබට ඒ සඳහා ලැබෙන මහඟු දායාදය ප්‍රාඥයින්ගේ අපරිමිත දූෂණයයි.

ඔබ විසින් ආරම්භ කරන ලද මේ මහඟු සේවය සඵප්‍රකාරයෙන්ම සාර්ථක වේවායි ප්‍රාර්ථනය කරමි.

එන්. අමරසිංහ.

(සඵවෝදය ශ්‍රමදාන සංගමයේ ආරාධනයෙන් පවත්වන ලද දේශනයකින් සකස් කරන ලදි.)

ආසියාවේ පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය - ආසියානු සැලැස්මක්.

1976 නොවැම්බර් 09 වනදා සිට 12 දක්වා යුනෙස්කෝ සංවිධානය මගින් පිළියෙල කරන ලද ආසියාවේ පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපන අධීක්ෂණයේ සම්මන්ත්‍රණයක් 1976 නොවැම්බර් මස 09 වැනි දින මධ්‍යම චීනයේ උපකුලපති මහාචාර්ය ඩී.වී. උර්ස් විසින් බැංගලෝර්හිදී ආරම්භ කරන ලදී. සභාව අමතා කරුණු මහාචාර්ය 'උර්ස්' තම දේශනයේදී මෙසේ පැවසීය.

"කම්පන, කෘෂිකර්ම, වෛද්‍ය විද්‍යාව, අභ්‍යවකාශ පර්යේෂණ යනාදී ක්ෂේත්‍රයන්හි තාක්ෂණ දැනුම හා තොරතුරු කඩිනමින් සපයාදීමේ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට විශේෂ පුස්තකාලවලට ඇති වගකීම ඉතා සිදුසුයෙන් වැඩිවෙමින් පවතී. තොරතුරු බෙදාහැරීම පිළිබඳ අවිත් ක්‍රමද තොරතුරු රැස්කිරීම සහ සම්පාදනය කිරීම පිළිබඳ පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් පුහුණු කරවීමේ තව ක්‍රමද සොයාගැනීම ඉතා අවශ්‍යව පවතී. තොරතුරු රටවල්වල පුස්තකාල සේවා පවත්වාගෙන යෑමේදී අපට පුහුණු පැමට ඇති බලවත්ම ප්‍රශ්නය නම් තොරතුරුවල බාහුලය සහ උතුරු සංවර්ධනයයි. පුස්තකාල සංවිධානයේදී විසඳිය යුතු තවත් ප්‍රශ්නයක්ව ඇත්තේ පරිපාලනයේ ඉහළ මට්ටමේ අවශ්‍ය තරම් විකිස් මලය ගොඩනැගීමයි. අන්තර් ප්‍රාදේශීය සහයෝගතාවය මත පාඨමාලා සංවර්ධනය පුස්තකාල විද්‍යා ශිෂ්‍යයන් සහ ගුරුවරුන් හුවමාරු කරගැනීම, පාඨමාලා සඳහා පාඨමි සකස් කිරීම සහ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම, පර්යේෂණ පැවැත්වීම අධ්‍යාපන වැඩපිලිවෙලක් සකස් කිරීම ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීමේ පහසුකම් සැලැස්වීම යනාදිය සම්බන්ධයෙන් පැන නගින ප්‍රශ්න කෙරෙහි විශේෂඥයින්ගේ අවධාරණය යොමු විය.

ශ්‍රී ලංකාව, බංගලාදේශය, පාකිස්තානය, මලයාසියාව, පිලිපීනය, ඉන්දුනීසියාව, කාශ්මීරය සහ ඉන්දියාව යන රටවල නියෝජිතයෝ මෙම සම්මේලනයට සහභාගි වූහ. යුනෙස්කෝවේ විශේෂ ආරාධනයක් පරිදි ලංකාව නියෝජනය කරන ලද්දේ ශිවප්‍ර නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වන ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සභාපති යූ.ඩී.අයි.සිරිසේන මහතා විසිනි. බැංගලෝර්හි ප්‍රලේඛන සේවා හා පර්යේෂණ පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයෙහි අධිපති මහාචාර්ය ජී.නිලවේසන් මහතා විසින් මෙම සම්මන්ත්‍රණය සංවිධානය කරන ලදී.

ලියවි

බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ දිනය නිමිත්තෙන් ශ්‍රී.ලං.ජා.ප්‍ර.සේ.

මණ්ඩලයේ සභායද ඇතිව රත්නපුර පළාත් පාලන සභාකාර

කොමසාරිස් කාර්යාලය මගින් පැවැත්වූ පුස්තකාල සම්මන්ත්‍රණය.

දිස්ත්‍රික්කයේ පුස්තකාලවල තත්ත්වය තහාසිටුවීම සඳහා කිසියම් සංවිධානාත්මක වැඩ පිළිවෙලක් ආරම්භ කිරීමේ මුල්පියවරක් වශයෙන් මේ වර්ෂයේ බණ්ඩාරනායක ගුණසමරු දිනය මුල් කොට ගෙන ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සභායදඇතිව මා විසින් දිස්ත්‍රික්කයේ සියළුම පුස්තකාලයාධිපති වරුන් කැඳවා 1976.09.30 වන දින සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන ලදී.

මේ සඳහා ශුවන් විදුලිය මගින් සහ ප්‍රවෘත්ත මගින් ප්‍රචාරයක් දීමටද කටයුතු කරන ලදී.

සම්මන්ත්‍රණය මගේ කාර්යාලයේ පවත්වන ලද අතර, එයට පළාත් පාලන ආයතනවල පුස්තකාලයාධිපතිවරු, පුස්තකාල භාරව කටයුතු කරන ලිපිකරුවන්ද සහ පළාත් පාලන කිලෝමීටර් ද කැඳවන ලදී.

සම්මන්ත්‍රණය සඳහා පුස්තකාල මණ්ඩලයේ, එම මණ්ඩලයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ එස්.ඒ.කමල්දිත් මහතා පැමිණි අතර, පහත සඳහන් දේශකවරුන් සපයා දී තිබිණි.

1. ඊශ්වරී කොරෙයා මහත්මිය, මහජන පුස්තකාලයාධිපති, කොළඹ.
2. එච්.සී.පොත්තම්පෙණුව මහතා, පුස්තකාලයාධිපති, ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාලය, කොළඹ.
3. ඩබ්.එච්.ද සිල්වා මහතා - ලං.ජා.ප්‍ර.සේ.මණ්ඩලය, කොළඹ.

මෙම දේශකවරුන්ට අමතරව ප්‍රාදේශීය වශයෙන් රත්නපුර පුරපති, කිහිපු පාලි රාජපක්ෂ මහතා, රත්නපුර දිසාපති කාර්යාලයේ උප දිසාපති හා මහජන සම්බන්ධතා කිලෝමීටර් බන්දුල ලියකගේ මහතා යන අය විසින්ද දේශන පවත්වන ලදී.

මෙහිදී පුස්තකාල සංවර්ධනය, මුදල් ප්‍රශ්න, පරිපාලන ප්‍රශ්න, පොත්පත් සේවීම, මිලයට ගැනීම ආදිය ඇතුළු ප්‍රශ්න පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදුව, දේශකවරුන් ගෙන් අදාල විසඳුම් ලබා ගත හැකිවිය.

ඊළඳිම අවසානයේදී පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් වෙනුවෙන් කරන ලද ස්තූති කථාවේදී පුස්තකාල වෙනුවෙන් ගත් පියවර ගැනත් ඔවුන්ගේ සේවා ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද විසඳුම් ගැනත්, දෙපාර්තමේන්තුවෙන්, පුස්තකාල මණ්ඩලයට ප්‍රශංසා කරන ලදී. සාර්ථක සාකච්ඡා වාරයක් ලබාගත් බැවින් සියළු දෙනාම ප්‍රසාද කරන ලදී.

මේ සම්මන්ත්‍රණය සාර්ථක කර ගැනීමට ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය ගත් උත්සාහය ප්‍රශංසනීයයි. ඒ පිළිබඳ මගේ ස්තූතිය සහකාර අධ්‍යක්ෂ මගින් මණ්ඩලයේ සභාපති වෙත යවා ඇත.

තුදුරු අනාගතයේදී මීට වඩා පුළුල් පදනමක් මත සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීමට මා අදහස් කර ඇති අතර, ඒ පිළිබඳව ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ කියෝරිතවරුන් හා පුස්තකාල-යාධිපතිවරුන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදුව එයට සම්පූර්ණ අනුමතිය ලැබී ඇත. එහෙයින් ලබන වර්ෂයේ මුල් භාගයේදී සම්මන්ත්‍රණය පැවැත්වීමට තීරණය කර ඇත. එයට අතිශායීයෙන්ම ප.පා.කො.ද සහභාගි විය යුතු බැවින් තීරණය වී ඇත.

ඒ.ඒ.ප්‍රේමතිලක,
ප්‍රා.ප.පා.ස.කො., රත්නපුරය.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ තාලාවලිය

- * මහජන පුස්තකාල ,
- * විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාල ,
- * පාසල පුස්තකාල ,
- * විශේෂ පුස්තකාල ,
- * ළමා පුස්තකාල ,

- * සාමාන්‍ය පාඨකයා ,
- * විමර්ශන අවශ්‍යතා ,
- * පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ,
- * සිංහල , දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි පොත් පත් තෝරා ගැනීමට ,
- * ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශන පිළිබඳ නිවැරදි තොරතුරු දැක්වෙන
- * ප්‍රධාන ජාතික ප්‍රකාශනය වන ,

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ තාලාවලිය

අත්‍යවශ්‍යවේ.

- * සම්පාදනය සහ ප්‍රකාශනය :
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය
72, බෞද්ධාලෝක මාවත,
තොළඹ-04.
වෙලි: 82243.

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

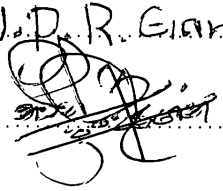
1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/11/01

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N. D. R. Ekanayake

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/11/01

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"